

Wtorek, 14 marca 2017 r.

P8_TA(2017)0075

Fundusze unijne na rzecz równouprawnienia płci

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie funduszy unijnych na rzecz równouprawnienia płci (2016/2144(INI))

(2018/C 263/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 oraz art. 3 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe (WRF) na lata 2014–2020 ⁽¹⁾,
- uwzględniając załączone do WRF wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komisji ⁽²⁾ w sprawie uwzględniania aspektu płci,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Śródkresowy przegląd/rewizja wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 – Budżet UE ukierunkowany na wyniki” (COM(2016)0603),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Program »Horyzont 2020« – roczne sprawozdanie z monitorowania za rok 2014” (SWD(2016)0123),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji „Projekt budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2017 – Ogólne zestawienie dochodów i wydatków według sekcji” (COM(2016)0300),
- uwzględniając wspólny dokument roboczy Komisji oraz Wysoki Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa pt. „Równouprawnienie płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020” (SWD(2015)0182),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019” (SWD(2015)0278),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie tworzenia na rynku pracy warunków sprzyjających równowadze między życiem zawodowym a prywatnym ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.

⁽²⁾ Dz.U. C 436 z 24.11.2016, s. 51.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0338.

Wtorek, 14 marca 2017 r.

- uwzględniając studium Departamentu Tematycznego D Parlamentu Europejskiego z 2015 r. pt. „The EU Budget for Gender Equality” [Budżet UE na rzecz równouprawnienia płci] oraz analizę uzupełniającą Departamentu Tematycznego C z 2016 r. dotyczącą wykorzystania funduszy na rzecz równouprawnienia płci w wybranych państwach członkowskich,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 września 2010 r. pt. „Strategia na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015” (COM(2010)0491),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie uwzględniania aspektu płci w pracach Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Rady Europy w sprawie sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci: sprawozdanie końcowe grupy ekspertów ds. sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci – Strasburg 2005 r.,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz opinie Komisji Budżetowej i Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0033/2017),
- A. mając na uwadze, że równouprawnienie kobiet i mężczyzn jest podstawową zasadą Unii Europejskiej zapisaną w Traktatach; mając na uwadze, że art. 8 TFUE wprowadza zasadę uwzględniania problematyki płci, która brzmi następująco: „we wszystkich swoich działaniach Unia zmierza do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet”,
- B. mając na uwadze 17 celów zrównoważonego rozwoju wskazanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych jako cele do osiągnięcia przed rokiem 2030, a w szczególności cel nr 5 dotyczący równouprawnienia płci, który ma zastosowanie do wszystkich 17 celów;
- C. mając na uwadze, że w dokumencie Komisji pt. „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równości płci w latach 2016–2019”, opublikowanym w grudniu 2015 r., podkreśla się kluczową rolę finansowania unijnego we wspieraniu równouprawnienia płci; mając na uwadze, że żadna instytucja UE nie stosuje konsekwentnie zasady opracowywania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
- D. mając na uwadze, że decyzje w zakresie wydatków i przychodów w różny sposób wpływają na kobiety i mężczyzn;
- E. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie przygotowania przeglądu powyborczego WRF na lata 2014–2020 zawierającej jego uwagi poprzedzające wniosek ⁽²⁾ Komisji, Parlament wspiera skuteczne włączanie aspektu płci do polityki;
- F. mając na uwadze, że kwestie dotyczące płci uwzględnia się zwykle częściej w tzw. miękkich obszarach polityki, takich jak rozwój zasobów ludzkich, niż w obszarach tzw. twardych, takich jak infrastruktura czy ICT, które to obszary otrzymują większe wsparcie finansowe;
- G. mając na uwadze, że należy zapewnić dobrze skonstruowany system urlopów rodzinnych lub opiekuńczych, a także dobrej jakości, łatwo dostępne i przystępne cenowo placówki opieki, również publiczne, aby umożliwić obywatelom zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, mając również na uwadze, że nakłady na takie placówki należy uznać za część inwestycji infrastrukturalnych; mając na uwadze, że ww. dwa czynniki warunkują uczestnictwo kobiet w rynku pracy, ich obecność na stanowiskach kierowniczych, w sektorze nauki i badań naukowych, a tym samym równouprawnienie płci;
- H. mając na uwadze, że Parlament Europejski, Rada i Komisja we wspólnej deklaracji apelują, aby roczne procedury budżetowe stosowane do wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 w stosownych przypadkach obejmowały elementy związane z aspektem płci, a także by uwzględniały to, w jaki sposób ogólne ramy finansowe Unii przyczyniają się do zwiększenia równouprawnienia płci i zapewniają uwzględnianie aspektu płci; mając na uwadze, że pomimo to potrzebne jest bardziej zdecydowane zaangażowanie w kwestię uwzględniania aspektu płci, ponieważ aktualne strategie polityczne są realizowane w minimalnym stopniu, a na kwestie związane z płcią przeznaczają się niewystarczające środki budżetowe;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0072.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0309.

Wtorek, 14 marca 2017 r.

- I. mając na uwadze, że od czasu kryzysu w 2008 r. znaczenie równouprawnienia płci w debatach publicznych i programach politycznych wyraźnie zmalało, zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym; mając na uwadze, że konsolidacja budżetowa i ograniczenia budżetowe będące następstwem kryzysu mogą skutkować jeszcze większym obniżeniem poziomu środków na strategię na rzecz równouprawnienia płci oraz organy zajmujące się tymi kwestiami;
- J. mając na uwadze, że w czasach kryzysu zaufania do UE całkowita przejrzystość jej finansów powinna być dla wszystkich instytucji europejskich priorytetem, z którego nie wolno rezygnować;
- K. mając na uwadze, że według wskaźnika równouprawnienia płci w roku 2015 opublikowanego przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE), cel równouprawnienia płci w Europie jest jeszcze wciąż daleki od realizacji;
- L. mając na uwadze, że jednym z najważniejszych środków równouprawnienia płci jest równa płaca, mając jednak na uwadze, że równie ważne są działania ze strony UE w zakresie zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy, a także osiągnięcia jednakowej niezależności ekonomicznej kobiet i mężczyzn, propagowania równego uczestnictwa kobiet i mężczyzn w procesach decyzyjnych, walki z przemocą uwarunkowaną płcią oraz ochrony ofiar i wspierania ich, jak również propagowania równouprawnienia płci i praw kobiet na całym świecie oraz wyniki tych działań;
- M. mając na uwadze, że w ramach pekińskiej platformy działania ONZ wezwano w 1995 r. do stosowania podejścia uwzględniającego aspekt płci w odniesieniu do procedur budżetowych;

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje planowane uznanie kwestii uwzględniania równouprawnienia płci zgodnie z art. 8 TFUE za przekrojowy cel unijnej polityki budżetowej w funduszach i programach UE;
2. ubolewa jednak, że ważne zobowiązanie polityczne UE w kwestii równouprawnienia płci oraz uwzględniania aspektu płci nie przekłada się jeszcze w pełni na decyzje o przydziale i wykorzystaniu środków budżetowych we wszystkich obszarach polityki unijnej w ramach metodyki sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
3. zwraca uwagę, że sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci jest częścią ogólnej strategii w zakresie równouprawnienia płci i dlatego podkreśla, że zaangażowanie instytucji UE ma kluczowe znaczenie w tym względzie; ubolewa zatem, że nie przyjęto unijnej strategii równouprawnienia płci na lata 2016–2020 i wzywa Komisję do nadania wyższego statusu opracowanemu przez nią ramom strategicznego zaangażowania na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019 przez przyjęcie ich w formie komunikatu, zgodnie z konkluzjami Rady w sprawie równouprawnienia płci z dnia 16 czerwca 2016 r.;
4. podkreśla znaczenie struktur i procesów dotyczących opracowywania budżetu oraz potrzebę zmiany tych z nich, które skutkują różnicami w traktowaniu kobiet i mężczyzn lub w sposób niezamierzony sprzyjają ich powstawaniu;
5. zwraca uwagę, że poprawa wiedzy na temat uwzględniania aspektu płci i sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz szkolenia w tym zakresie są konieczne, by tworzyć struktury i procedury uwzględniające problematykę płci;
6. zauważa, że niektóre programy unijne (np. Europejski Fundusz Społeczny, program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020, program „Horyzont 2020”, Instrument Pomocy Przedakcesyjnej II w dziedzinie pomocy humanitarnej, Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju i Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka) obejmują konkretne działania związane z równouprawnieniem płci, natomiast inne (takie jak program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych, Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Europejski Fundusz Morski i Rybacki oraz Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji) zawierają odniesienia do ogólnych zasad równouprawnienia płci, jednak bardzo niewiele programów faktycznie określa jasne cele i konkretne zasoby lub przewiduje systematyczne wdrażanie i monitorowanie;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

7. ubolewa, że niektóre programy uwzględniają równouprawnienie płci wyłącznie jako cel przekrojowy, co skutkuje nie tylko do mniejszym wsparciem dla działań w tym zakresie, ale praktycznie uniemożliwia wyliczenie, jakie kwoty przeznacza się na kwestie dotyczące płci⁽¹⁾;
8. ubolewa nad faktem, że większość finansowanych przez UE programów nie przewiduje szczegółowych działań, na które przeznaczone są konkretne środki budżetowe na rzecz równouprawnienia płci; zauważa, że równouprawnienie płci powinno zostać uznane za cel strategiczny w odpowiednich tytułach budżetu UE, a co za tym idzie, powinno się określić konkretne kwoty na poszczególne cele i działania polityczne, aby stały się one bardziej przejrzyste i nie przesłaniały celów w dziedzinie płci; uważa również, że w zadaniach kontroli budżetu musi zostać określony stopień, w jakim stopniu zarówno budżet UE, jak i jego realizacja sprzyjają polityce równouprawnienia lub ją utrudniają;
9. ubolewa, że przy wyznaczaniu i wdrażaniu kierunków polityki na szczeblu UE oraz na szczeblu instytucji krajowych bardzo rzadko wykorzystuje się narzędzia służące uwzględnianiu aspektu płci, takie jak wskaźniki płci, oceny wpływu w aspekcie płci i sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci; wyraża ubolewanie w związku z brakiem kompleksowych wskaźników dotyczących płci i danych segregowanych według kryterium płci oraz podkreśla fakt, że Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) powinien gromadzić takie wskaźniki oraz dane, aby uzyskać spójny obraz wpływu polityki UE na równouprawnienie płci, a także móc dokonać korekty ewentualnej odpowiedzialności finansowej i budżetowej w tym względzie; podkreśla zasadniczą rolę, jaką EIGE odgrywa w eliminowaniu niedociągnięć we współpracy między statystykami a decydentami politycznymi, aby podnieść poziom wiedzy na temat wyzwań związanych z gromadzeniem danych szczególnie chronionych; w związku z tym ponawia apel o dalsze opracowywanie wskaźników i statystyk dotyczących kwestii płci, aby umożliwić ocenę budżetu UE z tej perspektywy oraz umożliwić nadzór nad sporządzaniem budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
10. ubolewa, że mimo załączonej do wieloletnich ram finansowych wspólnej deklaracji w sprawie uwzględniania aspektu płci, w dziedzinie tej poczyniono niewielkie postępy;
11. głęboko ubolewa, że na podstawie WRF na lata 2014–2020 nie powstała czytelna strategia na rzecz równouprawnienia, w której określono by konkretne cele i przydział środków;
12. ubolewa, że w komunikacie Komisji w sprawie średniookresowego przeglądu WRF opublikowanym we wrześniu 2016 r. nie ma wzmianki o wprowadzaniu w życie zasady uwzględniania aspektu płci;
13. wzywa do włączenia strategii w zakresie równouprawnienia płci oraz zasady uwzględniania aspektu płci do europejskiego semestru;
14. podkreśla, że faktycznymi priorytetami Unii Europejskiej powinny być przejrzystość i dostęp do informacji dotyczących rzeczywistych osiągnięć w zakresie równouprawnienia płci, a nie tylko wdrażanie przepisów;
15. wzywa do przyjęcia przepisów w zakresie uwzględniania aspektu płci również w obszarach, które nie są uważane za bezpośrednio związane z kwestią równouprawnienia płci, takich jak ICT, transport, przedsiębiorczość, wsparcie inwestycji czy zmiana klimatu;
16. uważa, że na wszystkich etapach procesu sporządzania budżetu należy zaangażować w prace sieć ekspertów i organizacji zewnętrznych, aby poprawić przejrzystość tego procesu i nadać mu bardziej demokratyczny charakter, w szczególności w odniesieniu do stosowania podejścia zakładającego sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;

Finansowanie unijne na rzecz równouprawnienia płci w obszarach zatrudnienia, spraw społecznych i integracji społecznej za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

17. zwraca uwagę, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią najważniejsze wsparcie finansowe na rzecz wdrażania polityki w obszarze równouprawnienia płci w UE, co zwłaszcza odnosi się do Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), którego celem jest sprzyjanie pełnej integracji kobiet na rynku pracy; podkreśla, że na mocy rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 uwzględnianie aspektu płci jest obowiązkowym elementem wszystkich etapów programów i projektów finansowanych z EFS, obejmujących przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i ocenę;

⁽¹⁾ Dokument roboczy Komisji część I pt. „Ogólne zestawienie dochodów i wydatków według sekcji” dołączony do „Projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2017” – (COM(2016)0300, s. 15.

Wtorek, 14 marca 2017 r.

18. podkreśla istotną rolę usług publicznych w promowaniu równouprawnienia płci; wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy na rzecz osiągnięcia celów wyznaczonych w Barcelonie, aby umożliwić wszystkim obywatelom zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, również z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi i zachęt, w tym funduszy europejskich, takich jak EFS, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zapewniających niezbędne finansowanie w infrastrukturę społeczną na rzecz świadczenia wysokiej jakości, ogólnodostępnych i przystępnych cenowo usług opieki nad dziećmi i innymi osobami niesamodzielnymi, w tym osobami starszymi i niepełnosprawnymi członkami rodziny pozostającymi na utrzymaniu; zauważa, że doprowadzi to do aktywniejszego udziału kobiet w rynku pracy oraz ich niezależności ekonomicznej;

19. ubolewa, że kobiety wciąż cierpią z powodu nierównego traktowania na rynku pracy, na które składa się niższy poziom ich zatrudnienia, zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć, częstsze podejmowanie przez kobiety nietypowych form pracy i praca w niepełnym wymiarze czasu pracy, mniej korzystne uprawnienia emerytalne, segregacja płciowa w strukturze zawodowej oraz wolniejsze tempo awansu; podkreśla znaczenie EFS dla zapewniania finansowania do celów walki z dyskryminacją i promowania równouprawnienia płci na rynku pracy;

20. zauważa, że tradycyjne podejście nie uwzględnia nieodpłatnej pracy takiej jak opieka nad dziećmi czy opieka na osobami starszymi przy wypłacaniu świadczeń socjalnych;

21. zauważa, że według dokumentu roboczy służb Komisji na temat strategicznego zaangażowania na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019, w latach 2014–2020 na środki promowania równouprawnienia płci przeznaczona zostanie kwota 5,85 mld EUR, z czego 1,6 % zostanie wykorzystane na realizację specjalnego priorytetu inwestycyjnego w ramach EFS dotyczącego równouprawnienia kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzeniu życia zawodowego i prywatnego oraz promowaniu równego wynagrodzenia za taką samą pracę;

22. zauważa, że środki finansowe pochodzące z EFRR powinny nadal służyć wspieraniu inwestycji w opiekę nad dziećmi i osobami starszymi oraz w inną publiczną i prywatną infrastrukturę społeczną, aby wspierać m.in. skuteczniejsze utrzymanie równowagi między pracą a życiem prywatnym;

23. podkreśla istotną rolę EFRROW w zapewnianiu środków finansowych koniecznych do wsparcia usług publicznych i infrastruktury socjalnej na obszarach wiejskich oraz w promowaniu dostępu kobiet do gruntów i inwestycji;

24. apeluje do Komisji o zaproponowanie nowego ukierunkowanego działania mającego na celu zachęcanie kobiet do aktywności na rynku pracy, takiego jak specjalny program na rzecz przedsiębiorczości kobiet finansowany z EFRROW;

25. wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz organy władzy lokalnej i regionalnej, by wykorzystwały potencjał finansowania przekrojowego w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do wspierania projektów, których celem jest propagowanie równouprawnienia płci; podkreśla znaczenie stosowania zasady partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, co sprzyja uwzględnianiu aspektu płci na szczeblu lokalnym;

26. przypomina o znaczeniu wymogu uwzględnienia wskaźników segregowanych według kryterium płci w procesach monitorowania i oceny programów operacyjnych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby uniknąć umniejszania znaczenia kwestii równouprawnienia płci na etapie wdrażania tych programów;

27. ubolewa, że mimo dążeń do wypracowania standardu w tej dziedzinie nie opracowano jeszcze systematycznej metody realizacji zasady uwzględniania aspektu płci w europejskich funduszach strukturalnych i inwestycyjnych ani nie przewidziano ukierunkowanych działań powiązanych z ogólną strategią w zakresie uwzględniania aspektu płci; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by podwyższyły nakłady finansowe na ocenę równouprawnienia płci oraz konsekwentnie monitorowały proces realizacji zasady uwzględniania aspektu płci;

28. przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne podlegają uwarunkowaniom ex ante w zakresie płci obejmującym wymóg organizowania szkoleń dla odnośnych pracowników i zapewniania udziału organów odpowiedzialnych za równouprawnienie płci w procesie opracowywania i wdrażania programów; wzywa Komisję do zapewnienia, że wymóg ten zostanie spełniony; domaga się skutecznego wykorzystywania działających już stałych organów zajmujących się kwestią równouprawnienia płci na szczeblu państw członkowskich; z ogromnym zadowoleniem przyjmuje w związku z tym wzorcowe praktyki krajowe, takie jak społeczność European Community of Practice on Gender

Wtorek, 14 marca 2017 r.

Mainstreaming Gender (CoP) w Szwecji; wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania niezależności, skuteczności, a także wystarczających uprawnień i zasobów organom zajmującym się kwestiami równouprawnienia, by umożliwić im wykonywanie ich podstawowych zadań;

29. podkreśla, że ważne jest zwrócenie szczególnej uwagi na środki europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, z których wspiera się inwestycje w usługi edukacyjne, socjalne, usługi opieki zdrowotnej i placówki opieki nad dziećmi, oraz nadanie im priorytetowego znaczenia z uwagi na obniżenie poziomu finansowania tych usług na szczeblu krajowym i lokalnym, a także z uwagi na możliwość tworzenia nowych miejsc pracy;

30. zaleca, aby w WRF przeznaczyć więcej środków na infrastrukturę socjalną oraz usługi opieki nad dziećmi i osobami starszymi;

Finansowanie unijne na rzecz równouprawnienia płci w obszarach praw podstawowych, równości i obywatelstwa w ramach programu „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020

31. wyraża ubolewanie, że w ramach pozycji budżetowych odnoszących się do programu „Prawa, równość, obywatelstwo” nie określono zasobów przewidzianych na poszczególne cele programu, co znacznie utrudnia analizę wydatków na równouprawnienie płci i przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet;

32. zauważa, że zgodnie z dokumentem roboczym służb Komisji na temat strategicznego zaangażowania na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019 dwa cele odnoszące się do równouprawnienia płci i do programu Daphne na rzecz zwalczania przemocy wobec kobiet pochłaniają około 35 % funduszy programu „Prawa, równość, obywatelstwo”, zaś łączny budżet na równouprawnienie płci w dziedzinie praw podstawowych, równości i obywatelstwa w ramach programu „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 wynosi 439,5 mln EUR; zaznacza, że większość funduszy zostanie przeznaczona na cel Daphne, a nie na realizację celów związanych z równouprawnieniem płci; niemniej jednak ubolewa, że na program Daphne nie przewidziano odrębnej pozycji budżetowej, biorąc pod uwagę, że jest to obecnie jeden z celów szczegółowych programu „Prawa, równość i obywatelstwo”; zwraca uwagę na potrzebę przeznaczenia odpowiedniego wsparcia finansowego na program Daphne, by zapewnić mu widoczność i dotychczasowy, bardzo wysoki poziom realizacji;

33. podkreśla, że ogłoszone na lata 2014–2020 zaproszenia do składania wniosków w ramach celu Daphne dotyczą wszystkich form przemocy wobec kobiet lub dzieci; zauważa, że większość środków przeznaczono na zwalczanie i zapobieganie przemocy związanej ze szkodliwymi praktykami (39 %) oraz na wsparcie ofiar przemocy uwarunkowanej płcią, przemocy w rodzinie lub przemocy domowej za pomocą wyspecjalizowanych usług wsparcia skierowanego do kobiet (24 %);

34. zauważa, że w ramach celu dotyczącego równouprawnienia płci zajęto się następującymi priorytetami: jednakowa niezależność ekonomiczna kobiet i mężczyzn oraz zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym (44 % przeznaczonych środków); propagowanie wzorców w odniesieniu do ról związanych z płcią oraz walka ze stereotypami w kształceniu, szkoleniu i w miejscu pracy (44 %), a także wsparcie sieci do spraw równouprawnienia płci na szczeblu unijnym (12 %);

35. podkreśla, że kształtowanie postaw obywatelskich powinno odnosić się nie tylko do obrony i rozszerzania praw, lecz także do kwestii opieki społecznej, dobrobytu, kształcenia i szkolenia wolnego od stereotypów związanych z płcią, a także do dostępu do usług socjalnych i usług opieki zdrowotnej, w tym kwestii zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego;

36. dlatego też ubolewa nad obniżeniem poziomu środków na program szczegółowy Daphne; zwraca uwagę, że w 2013 r. budżet na program Daphne wynosił 18 mln EUR w środkach na zobowiązania, dla porównania w 2012 r. jego wysokość wynosiła 19,5 mln EUR, a w 2011 r. – 20 mln EUR; zauważa ponadto, że w 2016 r. w ramach programu prac „Prawa, równość, obywatelstwo” na cel ten przewidziano nieco ponad 14 mln EUR;

37. apeluje do Komisji, aby przygotowując roczny program prac przestrzegała właściwego i sprawiedliwego rozdziału wsparcia finansowego na poszczególne obszary wchodzące w zakres celów szczegółowych programu „Prawa, równość, obywatelstwo”, a także uwzględniła poziom funduszy, które już zostały przydzielone w poprzednim okresie programowania (2007–2013);

Wtorek, 14 marca 2017 r.

38. wzywa Komisję do udzielenia większego wsparcia europejskim sieciom zajmującym się kwestią równouprawnienia płci, aby poprawić możliwości wzajemnego uczenia się, zwłaszcza wśród władz szczebla niższego niż krajowy; uważa w szczególności, że konieczne jest wsparcie na rzecz większego zaangażowania kobiet w proces decyzyjny;

39. apeluje o większą przejrzystość co do sposobu osiągania celu w obszarze zwalczania przemocy w ramach programu „Prawa, równość, obywatelstwo”; podkreśla, że ważne jest, by fundusze docierały do organizacji działających na poziomie najbliższym obywatelom oraz do organów władzy lokalnej i regionalnej, aby zapewnić skuteczne wdrażanie; wzywa do nadania priorytetowego charakteru działaniom na rzecz organizacji zajmujących się walką z przemocą i udzielaniem wsparcia ofiarom wszelkich form przemocy;

40. przyznaje, że należy zapewniać wsparcie dla realizowanych już na szczeblu lokalnym i regionalnym inicjatyw w zakresie równouprawnienia płci, takich jak „Europejska karta równouprawnienia kobiet” i „Mężczyźni w życiu lokalnym”;

41. wzywa Komisję, by zaostrzyła wymogi dotyczące gromadzenia danych segregowanych według kryterium płci we wdrażaniu tego programu, gdyż jest to istotne narzędzie skutecznej analizy przy sporządzaniu budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;

Unijne finansowanie równouprawnienia płci w obszarze badań naukowych i innowacji za pośrednictwem programu „Horyzont 2020”

42. podkreśla, że zgodnie z wymogami art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 w sprawie programu „Horyzont 2020” (zwanego dalej „omawianym programem”) w każdej z części składowych tego programu aspekt równouprawnienia płci oraz aspekt płci w badaniach naukowych uwzględnia się jako zagadnienie przekrojowe;

43. zwraca uwagę na trzy cele dotyczące uwzględniania aspektu płci w ramach omawianego programu, a mianowicie: propagowanie równych szans i równowagi płci w zespołach projektowych; zapewnianie równowagi płci w procesie decyzyjnym oraz uwzględnianie aspektu płci w dziedzinach, w których prowadzone są badania naukowe;

44. z zadowoleniem przyjmuje zapewnione w ramach omawianego programu wsparcie dla ośrodków badawczych w zakresie wdrażania planów dotyczących równouprawnienia płci; z zadowoleniem przyjmuje wspólny projekt Komisji i EIGE polegający na stworzeniu narzędzia online na potrzeby planów w dziedzinie równouprawnienia płci, które byłoby środkiem rozpoznania i wymiany wzorcowych praktyk z właściwymi zainteresowanymi stronami;

45. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wnioskodawcy mają możliwość uwzględnienia w swoich wnioskach kosztów szkolenia i konkretnych badań związanych z płcią jako kosztów kwalifikowalnych;

46. z zadowoleniem odnosi się do faktu, że równowaga płci wśród pracowników jest jednym z elementów wpływających na pozycję w hierarchii ważności wśród kryteriów oceny w programie „Horyzont 2020”, a sposób, w jaki analiza płci biologicznej lub społeczno-kulturowej jest uwzględniana we wniosku podlega ocenie równoległe z innymi istotnymi aspektami wniosku;

47. z zadowoleniem przyjmuje specjalne wskaźniki wykorzystywane, by monitorować wdrażanie aspektu równouprawnienia płci w ramach omawianego programu, oraz fakt, że w 2014 r. zachowano równowagę płci w grupach doradczych programu „Horyzont 2020”, w których udział kobiet wyniósł 52 %⁽¹⁾;

48. uważa, że konieczny jest dalszy przegląd omawianego programu – w tym w oparciu o konkretne wskaźniki, takie jak odsetek uczestniczących kobiet oraz kobiet koordynujących projekty w ramach programu „Horyzont 2020” – by ocenić uzyskane wyniki i, jeśli zajdzie taka potrzeba, zaproponować skorygowanie określonych działań;

49. domaga się, by w jeszcze większym stopniu uwzględnić aspekt płci w programie „Horyzont 2020” oraz wyznaczać cele w odniesieniu do równouprawnienia płci na wszystkich etapach cyklu badawczego w ramach strategii, programów i projektów;

⁽¹⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. badań naukowych i innowacji, „Horizon 2020 Annual Monitoring Report 2014” [„Sprawozdanie z rocznego monitoringu programu »Horyzont 2020«”], ISBN 978-92-79-57749-9, s. 44.

Wtorek, 14 marca 2017 r.

50. apeluje o utrzymanie niezależnej pozycji budżetowej na realizację projektów dotyczących zmian strukturalnych związanych z uwzględnieniem aspektu płci (takich jak projekt GERI dotyczący równouprawnienia płci w obszarze badań i innowacji na lata 2014–2016) oraz innych zagadnień dotyczących równouprawnienia płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji;

51. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednym z celów programu „Nauka z udziałem społeczeństwa i dla społeczeństwa” jest zapewnienie równouprawnienia płci zarówno w procesie realizacji badań naukowych, jak i w ich treści; z zadowoleniem przyjmuje również dotacje „Wspieranie organizacji badawczych we wdrażaniu planów równouprawnienia płci” oraz „Promowanie równouprawnienia płci w ramach programu »Horyzont 2020« oraz w europejskiej przestrzeni badawczej”, ubolewa jednak, że budżet nie zawiera konkretnych pozycji w odniesieniu do poszczególnych celów tego programu;

Inne programy i fundusze obejmujące konkretne cele w obszarze równouprawnienia płci

52. zwraca uwagę, że klęski żywiołowe mają istotny wpływ na infrastrukturę powiązaną z usługami publicznymi, w związku z tym dotyczą one szczególnie kobiet; wzywa Komisję do wprowadzenia do Funduszu Solidarności Unii Europejskiej wymogu przeprowadzania analiz z uwzględnieniem perspektywy płci w procesie dokonywania oceny wpływu na populację;

53. zauważa, że w dziedzinie działań zewnętrznych i współpracy na rzecz rozwoju plan działania na rzecz równouprawnienia płci na lata 2016–2020 obejmuje działalność UE w państwach trzecich i kilka instrumentów pomocy zewnętrznej, które sprzyjają realizacji celów w dziedzinie równouprawnienia kobiet i mężczyzn;

54. podkreśla, że dziewczęta i kobiety będące ofiarami konfliktów zbrojnych mają prawo do potrzebnej im opieki medycznej, w tym dostępu do antykoncepcji, antykoncepcji awaryjnej oraz aborcji; przypomina, że pomoc humanitarna UE musi zabezpieczać prawa dziewcząt i kobiet wynikające z międzynarodowego prawa humanitarnego i nie powinna podlegać ograniczeniom nakładanym przez innych partnerów będących darczyńcami, co zapisano w budżecie UE na 2016 r.; z zadowoleniem przyjmuje podejście przyjęte przez UE w tym zakresie; zachęca Komisję do utrzymania zajmowanego przez nią stanowiska;

55. wzywa Komisję do przeznaczenia unijnych funduszy rozwojowych na dobrowolne, nowoczesne planowanie rodziny oraz usługi w dziedzinie zdrowia reprodukcyjnego, aby zniwelować niedobór środków finansowych wynikający z wydanego przez USA zakazu dotowania z funduszy federalnych organizacji rozwojowych działających na rzecz prawa kobiet do aborcji (ang. global gag rule), a tym samym ratować życie kobiet, chronić ich zdrowie i zapobiegać rozprzestrzenianiu się chorób przekazywanych drogą płciową;

56. podkreśla, że uwzględnianie aspektu płci to również jedna z podstawowych zasad niedawno utworzonego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji; ponawia wezwanie do uwzględnienia problematyki płci w polityce migracji i azylu przez zapewnienie kobietom dostępu do bezpiecznej przestrzeni, konkretnej opieki zdrowotnej powiązanej ze zdrowiem reprodukcyjnym i seksualnym, a także do zwrócenia szczególnej uwagi na specyficzne potrzeby osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak kobiety, które padły ofiarą przemocy, w tym przemocy seksualnej, osoby małoletnie bez opieki, i innych grup ryzyka, w tym osób LGBTI;

57. wzywa do przyjęcia kompleksowych wytycznych ogólnounijnych dotyczących płci w ramach polityki migracji i azylu oraz do zapewnienia odpowiedniego finansowania kompleksowych programów szkoleniowych dla specjalistów, którzy mogą zetknąć się z uchodźcami i osobami ubiegającymi się o azyl; nalega, aby uwzględniały one związane z płcią potrzeby uchodźczyń i szkodliwe skutki uwarunkowanych płcią działań, takich jak handel kobietami i dziewczętami;

58. zwraca uwagę na aktualne problemy związane z przepełnieniem ośrodków dla uchodźców oraz wpływem, jaki zjawisko to ma na bezpieczeństwo kobiet; wzywa do szerszego wykorzystania Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w celu poprawy warunków w ośrodkach dla uchodźców dzięki stworzeniu osobnych pomieszczeń sypialnych i sanitarnych dla kobiet i mężczyzn oraz zapewnieniu im dostępu do usług zdrowotnych uwzględniających aspekt płci, w tym do opieki prenatalnej i poporodowej;

59. uważa, że należy zachęcać państwa członkowskie do szerszego korzystania z funduszy spójności i europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych równoległe z Funduszem Azylu, Migracji i Integracji, aby propagować integrację uchodźców na rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem faktu, że ogólnodostępna opieka nad dziećmi stwarza uchodźczyniom możliwość podjęcia pracy;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

60. wzywa do rozważenia podwyższenia poziomu środków finansowych dostępnych w ramach programów Daphne i Odyseusz oraz rozszerzenia zakresu tych programów, a także do poddania ocenie ewentualności dalszego rozszerzenia tych programów w celu zaradzenia niezwykle trudnej sytuacji uchodźczyń oraz zapewnienia skuteczniejszego wsparcia w reagowaniu na krzywdy uwarunkowane płcią;

61. podkreśla, że uruchomiono inne fundusze, takie jak Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego, specjalne instrumenty finansowe, np. instrument wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych, oraz inne doraźne instrumenty i dotacje, aby zaspokoić potrzeby związane z bieżącym kryzysem uchodźczym; zwraca uwagę, że monitorowanie wykorzystania tych funduszy jest trudne, zwłaszcza z perspektywy płci, i apeluje o koordynację, skuteczność, przejrzystość i uwzględnianie aspektu płci w wykorzystaniu funduszy unijnych w tym obszarze;

62. wzywa do przeznaczenia specjalnych środków finansowych na wsparcie ukierunkowanych działań, w które zaangażowane są organizacje społeczeństwa obywatelskiego oraz samorządy regionalne i lokalne, mających na celu zapewnienie zaspokojenia podstawowych potrzeb, praw człowieka, ochrony i bezpieczeństwa kobiet i dziewcząt ubiegających się o azyl, będących uchodźczyniami i migrantkami, w tym kobiet w ciąży i kobiet w starszym wieku, jak również ochronę osób LGBTI;

Zalecenia polityczne

63. ponawia apel o opracowywanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci na wszystkich szczeblach unijnej procedury budżetowej; apeluje o konsekwentne stosowanie zasady opracowywania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci w całej procedurze budżetowej, aby wydatki budżetowe można było wykorzystać jako środek propagowania równouprawnienia płci;

64. apeluje, aby zasada sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci i zasada włączania aspektu płci do polityki były uwzględniane w programach finansowania UE na okres po roku 2020 i w ramach tych programów wdrażane z myślą o podwyższeniu poziomu finansowania unijnego środków walki z dyskryminacją ze względu na płeć oraz przy uwzględnieniu następujących elementów:

- i) wskazywanie ukrytych i widocznych problemów dotyczących płci;
- ii) określanie w miarę możliwości powiązanych przydziałów zasobów oraz
- iii) ocena, czy unijne programy finansowania podtrzymają, czy zmienią obserwowane obecnie nierówności między kobietami i mężczyznami (oraz grupami kobiet i mężczyzn), dziewczętami i chłopcami oraz wzorce relacji między płciami;

65. apeluje, aby wszystkie tytuły budżetu UE były w jednakowym stopniu ukierunkowane na osiągnięcie ambitnych celów w obszarze równouprawnienia płci i były zgodne ze standardami w zakresie uwzględniania aspektu płci;

66. wzywa do przeznaczenia określonej kwoty na poszczególne cele strategiczne oraz wyraźnego określenia działań mających na celu osiągnięcie równouprawnienia płci, aby poprawić przejrzystość i zapewnić większą rozliczalność;

67. zwraca uwagę, że uwzględnianie aspektu płci nie jest działaniem jednorazowym, zaś opracowywanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci wymaga ciągłego zaangażowania na rzecz zrozumienia kwestii płci obejmującego analizy i konsultacje, a także ciągłego dostosowywania budżetu, aby uwzględnić zmieniające się potrzeby kobiet i mężczyzn oraz dziewcząt i chłopców;

68. uważa, że unijne środki finansowe w wysokości 6,17 mld EUR przyznane w obrębie obecnych WRF na osiągnięcie celów strategicznego zaangażowania na rzecz równouprawnienia płci stanowią pierwszy krok;

69. uważa, że śródkresowy przegląd WRF mógłby umożliwić poprawę wyników budżetu unijnego pod kątem osiągnięcia równouprawnienia płci oraz przedstawienie tych osiągnięć opinii publicznej;

70. ubolewa zatem nad decyzją Komisji, by nie wziąć pod uwagę wdrożenia zasady uwzględniania aspektu płci w śródkresowym przeglądzie WRF oraz apeluje o podjęcie konkretniejszych działań, aby rozwiązać tę kwestię;

71. apeluje o stosowanie wskaźników dotyczących płci na etapie wyboru projektów, monitorowania i oceny wszystkich działań finansowanych z budżetu UE; wzywa ponadto do obowiązkowej oceny oddziaływania pod kątem płci ogólnych uwarunkowań ex ante oraz do gromadzenia segregowanych według kryterium płci danych dotyczących beneficjentów i uczestników;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

72. zdecydowanie zaleca przekazywanie danych segregowanych według kryterium płci do wiadomości publicznej w celu zapewnienia rozliczalności i przejrzystości finansowej;
73. wzywa do wykorzystania metodyki zawartej w opracowaniu „Gender Equality Index 2015 – Measuring gender equality in the European Union 2005–2012” [Wskaźnik równouprawnienia płci 2015 – pomiar równouprawnienia w Unii Europejskiej w latach 2005–2012], opublikowanym przez EIGE w 2015 r., do pomiaru nierówności płci, która to metodyka stanowiłaby podstawę do planowania i realizacji unijnych programów finansowania;
74. wzywa instytucje UE oraz państwa członkowskie, by organizowały regularne programy szkoleń i wsparcia technicznego poświęcone narzędziom służącym uwzględnianiu aspektu płci, z których mają korzystać wszyscy pracownicy zaangażowani w kształtowanie polityki i procedury budżetowe; apeluje, by zachęcać do włączania zasady sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci zarówno do strategii unijnych, jak i krajowych, aby skuteczniej propagować równouprawnienie płci;
75. wzywa Komisję do uważnego monitorowania skuteczności krajowych procedur i organów zajmujących się skargami odnoszącymi się do wdrażania dyrektyw w sprawie równouprawnienia płci;
76. zwraca się do Trybunału Obrachunkowego, aby także uwzględniał perspektywę płci przy ocenie wykonania budżetu Unii w odniesieniu do osiągnięcia szczegółowych celów polityki równouprawnienia w UE i do przekrojowych aspektów tej polityki, zarówno w jej zaleceniach, jak i sprawozdaniach specjalnych; podobnie wzywa państwa członkowskie, aby wprowadziły do swoich budżetów aspekt płci w celu analizowania programów i polityk rządowych, ich wpływu na przydział środków i ich wkładu w równouprawnienie kobiet i mężczyzn;
77. ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu rażącego braku równowagi płci – największego spośród wszystkich instytucji UE – wśród członków Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, który obecnie liczy 28 mężczyzn i jedynie 3 kobiety (2 mniej niż na początku 2016 r.); zwraca się do Rady, by od chwili obecnej i do osiągnięcia możliwej do przyjęcia równowagi proponowała Parlamentowi dwóch kandydatów – mężczyznę i kobietę – w przypadku każdej przyszłej nominacji;
78. pochwała pracę biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Polsce, które zgodnie z ustawą równościową jest organem odpowiedzialnym za realizację przepisów dotyczących równego traktowania; wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnymi cięciami budżetu tych części biura Rzecznika Praw Obywatelskich, które zajmują się równouprawnieniem płci; przypomina, że krajowy organ odpowiadający za realizację zasady równego traktowania powinien dysponować odpowiednim personelem i środkami finansowymi oraz powinno się szanować jego niezależność i jej przestrzegać;

o

o o

79. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
-